

ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 6/2

17 փետրվարի 2015 թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Մանվել Նասիբյանի 22.01.2015 թ-ի դիմումով բերված գանգատը ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ 29.12.2014 թ-ի թիվ 6105632 ակտի դեմ:

Ա/Ձ Մանվել Նասիբյանի գանգատում բերված փաստարկները.

ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ-ի պետի 10.11.2014 թ-ի թիվ 6205100 հանձնարարականի հիման վրա ք.Ալավերդի, Թումանյան 11 հասցեում հարկային մարմնի կողմից կատարվել է հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների պահպանման ուսումնասիրություն, ինչի արդյունքում 22.12.2014 թ-ին կամավել է հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ թիվ 6205100 արձանագրությունը: Նշված արձանագրության համաձայն 22.12.2014 թ-ին, ժամը 13:55-ին վաճառողուհի Անահիտ Կզրյանի մասնակցությամբ կատարվել է հսկիչ գնում՝ 1500 դրամ գումարի չափով, որի դիմաց վաճառողուհու կողմից իբր չի տրամադրվել համապատասխան ՀԴՄ կտրոն: Այնուհետև նշված ակտի հիման վրա 22.12.2014 թ-ին և 29.12.2014 թ-ին հարկային մարմնի կողմից համապատասխանաբար կազմվել է թիվ 6105632 ակտի նախագիծը և ակտը: Վերջինովս արձանագրվել է ՀՀ Կառավարության 26.08.2004 թ-ի թիվ 1325-Ն որոշմամբ հաստատված ՀԴՄ շահագործման կանոնների 19-րդ կետի պահանջների խախտման փաստ, որի համար առաջադրվել է 150.000 դրամի տուգանք:

Ա/Ձ Մանվել Նասիբյանը գտնում է, որ ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ 29.12.2014 թ-ի թիվ 6205632 վարչական ակտն ակնհայտ անհիմն ու անօրինական է և ենթակա է անվավեր ճանաչման՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ և հիմնավորմամբ.

ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ-ի պետի 10.11.2014 թ-ի թիվ 6205100 հանձնարարականը տրվել է 10 /տաս/ աշխատանքային օր ժամկետով, այսինքն՝ նշված հանձնարարականի հիման վրա համապատասխան աշխատակիցները իրավունքն ունենին հսկիչ գնումներ իրականացնել 10.11.2014 թ-ից մինչև 20.11.2014 թ, մինչդեռ հսկիչ գնումը կատարվել է ենթադրյալ խախտումը հայտնաբերվել է 22.12.2014 թ-ին:

Վերոգրյալի հիման վրա պարզ է դառնում, որ նախևառաջ որպես նշված վարչական ակտի անվավերության հիմք՝ համապատասխան ստուգումները իրականացվել են համապատասխան հանձնարարականով սահմանված ժամկետը ավարտվելուց հետո, այսինքն՝ հարկային մարմնի աշխատակիցներն այդ պահին իրավասու չեն եղել իրականացնելու ստուգումներ: Թեև որպես ստուգման հիմք համապատասխան արձանագրության և ակտի մեջ ձևականորեն նշված է ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ-ի պետի 22.12.2014 թ-նի թիվ 6105632 հանձնարարականը, որի ձևական ձևակերպման մասին վկայում է այն հազամանքը, որ համապատասխան հանձնարարականի մեջ որպես ստուգման ժամանակահատվածի ավարտ նշված է 21.09.2012 թ-ը, այն պարագայում, երբ հանձնարարականն իբր տրվել է 22.12.2014 թ-ին:

Բացի այդ, վիճարկվող վարչական ակտը չի համապատասխանում ՀՀ օրենսդրությամբ վարչական ակտին առաջադրված չափանիշներին:

Քանն այն է, որ համապատասխան վարչական ակտը կազմվել է ոչ թե ենթադրյալ խախտումը հայտնաբերելու տեղը և պահին, այլ լրիվ այլ ժամանակ և այլ վայրում, ինչով հնարավորություն չի ընձեռնվել օգտվելու օրենքով սահմանված՝ բացատրություններ և առակություններ ներկայացնելու իրավունքից, մինչդեռ եթե գանգատաբերն այդ իրավունքից օգտվելու հնարավորություն ունենար, ապա համապատասխան արձանագրության մեջ կշարադրեր, որ վաճառողուհու կողմից տպվել է համապատասխան ՀԴՄ կտրոնը, սակայն հսկիչ ստուգումն իրականացվող անձի կողմից այն չի վերցվել: Ավելին, այդ օրվա ընթացքում, ըստ ՀԴՄ մեքենայի տվյալների, վաճառողուհու կողմից ժամը 13:48-ի դրությամբ տպվել են 129.350 դրամ գումարի ՀԴՄ կտրոններ, ինչը Ալավերդու պայմաններում նորմալ շրջանառություն է: Դրանից պետք է պարզ լինի, որ գանգատաբերը չի թաքցնում և հանդիսանում է բարեխիղճ տնտեսվարող: Առկա են նաև նշված օրվա դրությամբ մինչև ստուգումը, դրա ընթացքում և դրանից հետո տպված 1500 դրամանոց ՀԴՄ կտրոններ, որոնց պատճենը ներկայացվում է:

Բացի այդ, ՎԻՀ օրենսգրքի 254–258-րդ հոդվածներով սահմանվում է արձանագրության կազմման չափանիշները, որոնցով մասնավորապես սահմանվում է, որ արձանագրություն կազմողը պետք է վարչական վարույթին մասնակից դարձնի իրավախախտումը կատարած անձին և նա պետք է ստորագրի այդ արձանագրությունը: Եթե իրավախախտում կատարած անձը հրաժարվում է ստորագրել արձանագրությունը, դրանում այդ մասին նշում է կատարվում: Իրավախախտում կատարած անձն իրավունք ունի ներկայացնելու արձանագրությանը կցվող բացատրություններ և դիտողություններ արձանագրության բովանդակության առթիվ, ինչպես նաև շարադրելու այն ստորագրելուց իր հրաժարվելու շարժառիթները: Մինչդեռ ենթադրյալ իրավախախտում կատարած անձը չի մասնակցել վարչական վարույթին: Համապատասխան արձանագրության մեջ նշված է միայն վաճառողուհու անունը, ով տվյալ իրավախախտաբերության սուբյեկտ չի հանդիսանում:

Համաձայն «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 58-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ գրավոր վարչական ակտն ընդունված է համարվում այդ ակտը վարչական մարմնի իրավասու պաշտոնատար անձի կողմից ստորագրվելու օրվանից: Քանի որ վերոգրյալում հիմնվարվել է, որ հարկային մարմնի աշխատակիցների կողմից ստուգումներն իրականացվել են համապատասխան հանձնարարականով սահմանված ժամկետի ավարտից հետո, ուստի նրանք իրավասու չէին կատարել ստուգումներ և կազմել արձանագրություն ու վարչական ակտ:

Քանի որ հսկիչ գնումներ կատարելու միջոցով ստուգումները տեսչության աշխատակիցների կողմից կատարվել են առանց որևէ հիմքի՝ համապատասխան վարչական ակտում որպես հիմք նշված հանձնարարականի ժամկետի ավարտից հետո, ուստի վիճարկվող վարչական ակտով թույլ է տրվել օրենքի խախտում: Հետևապես այդ վարչական ակտը հանդիսանում է անվավեր, հիմք՝ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածի 1-ին մասի ա) կետը:

Վերոգրյալի հիման վրա անհրաժեշտություն է առաջանում ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ-ի 29.12.2014 թ-ի թիվ 6105632 վարչական ակտը «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 70-րդ հոդվածի 1-ին մասի

հիման վրա բողոքարկելու վարչական կարգով՝ վարչական ակտն անվավեր ճանաչելու պահանջով:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 62-րդ, 69-րդ և 70-րդ հոդվածների դրույթներով Ա/Ձ Մանվել Նասիրյանը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ 29.12.2014 թ-ի թիվ 6105632 վարչական ակտը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ պետի 10.11.2014 թ-ի թիվ 6205100 հանձնարարագրի համաձայն Ա/Ձ Մանվել Նասիրյանի մոտ 22.12.2014 թ-ին իրականացվել է հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների պահպանման ուսումնասիրություն (հսկիչ գնում): Արդյունքում 22.12.2014 թ-ին կազմվել է հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ թիվ 6205100 արձանագրությունը, որով արձանագրվել է ՀՀ կառավարության 26.08.2004 թ-ի թիվ 1325-Ն որոշմամբ հաստատված ՀԴՄ շահագործման կանոնների 19-րդ կետի բ) ենթակետի պահանջների խախտման փաստ:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ պետի կողմից 22.12.2014 թ-ին հրապարակվել է թիվ 6105632 հանձնարարագիրը Ա/Ձ Մանվել Նասիրյանի մոտ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման ճշտության ստուգում կատարելու վերաբերյալ: Իրականացված ստուգման արդյունքում 22.12.2014 թ-ին կազմվել է թիվ 6105632 ակտի նախագիծը, իսկ 29.12.2014 թ-ին՝ թիվ 6105632 ակտը:

ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ 29.12.2014 թ-ի թիվ 6105632 ակտով (այսուհետ նաև Ակտ) ՀՀ կառավարության 26.08.2004 թ-ի թիվ 1325-Ն որոշմամբ հաստատված ՀԴՄ շահագործման կանոնների 19-րդ կետի բ) ենթակետի պահանջների խախտելու համար կիրառվել է «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված պատասխանատվության միջոցը՝ գումարով 150.000 դրամ:

Վերոգրյալ փաստական հանգամանքների վերաբերյալ հարկ է նշել հետևյալը:

«ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն. «3. Ստուգումների հետ կապված վարույթի նկատմամբ կիրառվում են «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթները, եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն օրենքով»:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 46-րդ հոդվածի համաձայն. «1. Վարչական վարույթի առավելագույն ժամկետը 30 օր է: Օրենքով կարող են սահմանվել հատուկ՝ 30 օրից կարճ կամ ավելի երկար ժամկետներ:

2. Վարչական վարույթի ժամկետն սկսվում է դիմումը տվյալ վարչական մարմնում մուտքագրելու օրվանից, իսկ վարչական մարմնի նախաձեռնությամբ ընդունվելիք վարչական ակտերի համար՝ նախաձեռնության օրվանից:»:

Իր հերթին, ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 2011 թ-ի ապրիլի 28-ի թիվ 745-Ա հրամանով հաստատված «Հարկային մարմնի կողմից ստուգումների և ուսումնասիրությունների կազմակերպման, անցկացման և իրացման կանոնակարգ»-ի 54-րդ կետի համաձայն. «Հարկային մարմնի ղեկավարի կողմից հրապարակված հանձնարարագրով նախատեսված ստուգումը հանձնարարագրի հրապարակմանը հաջորդող 30 օրացուցային օրվա ընթացքում տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարին չճանոթացնելու դեպքում նշված ժամկետին հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը ստուգող կառուցվածքային ստորաբաժանումը զեկուցագիր է ներկայացնում հարկային մարմնի ղեկավարին ստուգման հանձնարարագիրը չեղյալ ճանաչելու (հաշվառումից հանելու) վերաբերյալ՝ նշելով ստուգման հանձնարարագիրը տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարին չճանոթացնելու պատճառները»:

Քննարկվող դեպքում Ա/Ձ Մանվել Նասիբյանի մոտ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների պահպանման ուսումնասիրություն (հսկիչ գնում) կատարելու վերաբերյալ թիվ 6205100 հանձնարարագիրը ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ պետի կողմից հրապարակվել է 10.11.2014 թ-ին, սակայն այն Ա/Ձ Մանվել Նասիբյանին ծանոթացվել է միայն 22.12.2014 թ-ին: Այսինքն, նշված հանձնարարագիրը Ա/Ձ Մանվել Նասիբյանին ծանոթացվել է դրա հրապարակմանը հաջորդող 42-րդ օրացուցային օրը:

Վերոգրյալից հետևում է, որ ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ պետի 10.11.2014 թ-ի թիվ 6205100 հանձնարարագիրը, այն հրապարակվելուց հետո 30 օրացուցային օրվա ընթացքում Ա/Ձ Մանվել Նասիբյանին չճանոթացվելու պայմաններում, դադարել է իրավական ուժ ունենալ: Հետևապես թիվ 6205100 հանձնարարագրում ընդգրկված պաշտոնատար անձինք իրավասու չէին իրականացնել հանձնարարագրով նախատեսված որևէ գործողություն:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածի համաձայն. «1. Անվավեր է առ ոչինչ չհանդիսացող այն ոչ իրավաչափ վարչական ակտը, որն ընդունվել է՝

ա) օրենքի խախտմամբ, այդ թվում՝ օրենքի սխալ կիրառման կամ սխալ մեկնաբանման հետևանքով.»:

Քննարկվող դեպքում 22.12.2014 թ-ի հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ թիվ 6205100 արձանագրությունն ընդունվել է օրենքի խախտմամբ, հետևապես դրանով արձանագրված փաստերը չէին կարող հիմք հանդիսանալ ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ 29.12.2014 թ-ի թիվ 6105632 ակտը կազմելու համար:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո ր ո շ ու մ է՝

Չեղյալ համարել ՀՀ ՖՆ Վանաձորի ՏՀՏ 29.12.2014 թ-ի թիվ 6105632 ակտը:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

